

СЛАДОСТТА НА СОЛТА

Превод от английски: Владимир Бубняк, 1996

chitanka.info

Живял някога един много самолюбив цар. Той обичал често да говори за своя ум, за своите постижения и за своето величие. Искал всички в двореца непрекъснато да възхваляват качествата му на несравним владетел. Обичал и се обграждал само с царедворци, които умеели да го ласкаят безмерно. Затова винаги бил заобиколен от мошеници.

Царят имал три дъщери. Веднъж поискал да провери тяхната преданост и обич и изпратил да ги повикат.

— Скъпи мои дъщери — обърнал се царят към тях, — хората казват, че съм най-великият цар, когото някога са познавали. Те ме обичат и почитат толкова много, че са готови дори да умрат за мен. Те пеят хвалебствени химни за мен винаги, когато ме срещнат. Сега искам да разбера какво мислят за мен моите дъщери. Нека всяка от вас ми каже колко ме обича. С какво може да се сравни вашата любов?

Той се обърнал към най-голямата и зачакал отговора ѝ.

— Татко — започнала тя, — аз те обичам много. Моята обич към тебе е неизмерима както небето и прилича на чисто злато!

Царят останал много доволен. Попитал и втората дъщеря.

— Аз много те обичам, татко! — не се поколебала да повтори тя. — Моята обич е безкрайна както океана и прилича на скъпоценен камък!

Царят се усмихнал щастливо. Накрая погледнал въпросително най-малката.

— А ти, дъще, колко ме обичаш?

Третата дъщеря била умна, но срамежлива. Тя не можела да хвали така открито и се затруднявала да отговори на въпроса. Царят я придумвал да каже нещо, като очаквал то да бъде още по-красиво и ефектно от думите на сестрите ѝ.

— Скъпи татко — казала най-сетне най-малката дъщеря, — моята обич към тебе е такава, каквато трябва да бъде обичта на една дъщеря към баща ѝ.

— Но колко ме обичаш? — попитал царят. — С какво може да се сравни обичта ти?

Третата принцеса се замислила и накрая рекла:

— Татко, може да се каже, че те обичам колкото ти и аз обичаме солта.

— Какво?! — изръмжал царят. — Ти ме обичаш само колкото обичаш солта?!

— Да, татко! — повторила принцесата.

— Как се осмеляваш да ми кажеш, че обичта ти е като най-обикновена готварска сол?! — продължавал да недоволствува царят. — Толкова ли съм евтин според тебе?! Вземи си веднага думите назад, в противен случай ще изпиташ царския ми гняв!

— Но, татко — казаля девойката, — това е най-хубавият начин, най-точните думи, с които мога да изразя обичта си.

Царят бил бесен от гняв.

— Ти ще си получиш заслуженото за тази обида! — обещал той сърдито.

От този ден бащата сякаш престанал да забелязва най-малката си дъщеря. Той дори не я поглеждаше. Минало време. Царят омъжил двете си по-големи дъщери за принцове. На всяка от тях дал богата зестра. Най-малката дъщеря останала сама. Един ден царицата помолила царя да помисли и за третата си дъщеря.

— Да омъжа това глупаво момиче?! — отвърнал презрително царят. — Добре, много добре! Почакай и ще видиш на кого ще я дам за жена!

И царят излязъл на улицата. Първият мъж, когото срещнал, бил просяк. Царят го поканил в двореца.

— Кой си ти? — попитал той. — Какво правиш на улицата?

— Прося за храна — отвърнал младият мъж. — От много дни напразно търся работа.

— Така значи, ти си просяк! Много добре — царят потъркал злорадо ръце. — Аз ще те оженя за принцесата! Двамата ще можете да си просите заедно на воля.

Така царят омъжил най-малката си дъщеря и я изгонил от двореца. Девойката приела наказанието, без да промълви и дума. Тя не съжалева за случилото се. Знаела, че не е вече принцеса, че е лишена от богатство и положение. Всичко, което имала, бил един просяк за съпруг.

Но тя била храбро момиче и била готова да приеме всяка трудност и прекеждия. Първото, което поискала да узнае, било кой е съпругът ѝ? Оказало се, че той всъщност не бил просяк. Бил дошъл наскоро в големия град и не познавал никого. Много дни напразно

търсил работа. Накрая се наложило да проси, за да си купи храна. Точно тогава го срещнал и царят. Но младият мъж бил много амбициозен и работлив. Сега, с тази умна и смела девойка, която по волята на съдбата му станала жена, той бил готов да направи всичко, за да докаже, че е достоен за принцесата.

Младото семейство отишло да живее далеч от столицата на царството. Те си построили малка колибка. Жената имала някои накити. Тя ги продала и с получените пари започнали нов живот. Наели малко парче земя и започнали да го обработват. Почвата била плодородна и през лятото събрали богата реколта. Наели още земя и на следващата година получили още по-богата реколта. За няколко години купили своя земя. Постепенно забогатели. След още няколко години имали къща като палат и много ниви. Продължили да работят упорито, но започнали да живеят разкошно и да канят на гости най-видните хора на царството.

Веднъж поканили на вечеря самия цар — бащата на принцесата. Той приел поканата, без да подозира, че ще вечеря в двореца на собствената си дъщеря. Празничният пир бил приказно богат. Царят и всички царедворци били във възторг от обстановката и начина, по който били посрещнати. Домакинът и домакинята били изключително любезни и внимателни.

Лицето на принцесата било покрито с воал, за да не я познае никой. Тя се приближила до баща си и го отвела до почетното място. Пред него сложили множество златни чинии, пълни с гозби. Царят бил гладен и веднага посегнал към тях. Но какво било изумлението му, когато разбрал, че храната е съвсем безсолна. Опитвал второто ястие, третото, четвъртото... напразно, всичко било приготвено без сол.

Царят се ядосал. Той се огледал объркано — всички се възхищавали от храната, никой не изглеждал недоволен. Забулената домакиня се приближила до царя.

— Ваше величество — промълвила тя нежно, — нима не харесвате нашата храна?

— Дали харесвам храната ви?! — гневно отвърнал царят. — Как се осмелявате да ми сервирате такава безвкусица? Всичко е приготвено без сол! Вие ме оскърбявате!

Тогаваша домакинята открила лицето си.

— Така — усмихнала се тя, — значи вие обичате солта? Много я обичате! В живота тя е по-важна и по-ценна от златото или скъпоценните камъни.

Царят се вгледал в домакинята. Та това било най-малката му дъщеря! Объркал се и не знаел какво да ѝ каже. За първи път си давал сметка, че наистина солта, това толкова обикновено и евтино нещо, е много по-необходима на човека, от златото или скъпоценните камъни. „Да, да — разсъждавал той, — права беше дъщеря ми!“

— Дъще моя! — промълвил накрая царят и прегърнал принцесата. — Прости ми, прости на стария си баща за неговата безсърдечност.

Царят се срамувал от начина, по който се бил отнесъл към най-малката си дъщеря. Сега той искал да поправи сторената грешка. И решил — на принцесата и съпруга ѝ той завещал цялото царство. Те се събрали заедно в двореца и заживели щастливо още много години.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.